

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE

Odbor strategického rozvoje kraje

Oddělení stavebního řádu

Jeremenkova 40a

779 00 Olomouc

tel.: +420 585 508 649

datová schránka: qiabfmf

email: posta@olkraj.cz

www.olkraj.cz

Počet listů: 3

Počet příloh: 0

Počet svazků příloh: 0

Statutární město Olomouc

Horní náměstí 583

779 11 Olomouc

Váš dopis č.j./Ze dne

Naše č.j./Sp.zn./Poznámka

KUOK 29782/2024

KÚOK/16998/2024/OSR/9184

Uvádějte v písemném styku.

Vyřizuje/Tel

Mgr. Bc. Iveta Běhalová

585 508 562

V Olomouci dne

27. 2. 2024

Sdělení k námitce podjatosti „vůči všem úředním osobám Magistrátu města Olomouce“ a k „odvolání“ proti sdělení ze dne 10. 1. 2024, č.j. SMOL/010037/2024/OKT/PERS/Pos.

Krajskému úřadu Olomouckého kraje, Odboru strategického rozvoje kraje (dále jen „Odbor SR KÚOK“), bylo Magistrátem města Olomouce (dále jen „MMOI“) předloženo „odvolání“ podané [redacted] a [redacted] oba bytem [redacted] [redacted] (dále také jako „podatelé“), proti sdělení ze dne 10. 1. 2024, kterým tajemník MMOI vyrozuměl podatele o vyřízení jejich podání ze dne 29. 12. 2023, označené jako „Námitka podjatosti Magistrátu města Olomouce“, a to tak, že se nejedná fakticky o námitku podjatosti a tajemník MMOI ji považuje za obstrukční jednání vlastníků staveb (podatelů) k oddálení kontrolní činnosti stavebního úřadu a jako taková nepožívá právní ochrany.

Dne 29. 12. 2023 byla do datové schránky statutárního města Olomouce doručena námitka podjatosti, která byla vznesena podateli z důvodu šikanózního postupu MMOI, který spočívá v provádění nadbytečných kontrolních prohlídek, které nejsou podloženy legitimním veřejným zájmem, jsou prováděny na základě podnětů [redacted] a jsou tak důkazem pozitivní podjatosti Stavebního úřadu Olomouc vůči [redacted] který [redacted] ve všech řízeních zastupuje. MMOI postupuje excesivně svévolně, přepjatě formalisticky ve snaze vyhovět obstrukčnímu a šikanóznímu jednání [redacted] Námitka podjatosti byla podána vůči všem úředním osobám MMOI a do všech řízení, ve kterých je kterýkoliv z podatelů účastníkem řízení.

K obsahu námitky se vyjádřila vedoucí stavebního odboru dne 8. 1. 2024 interním sdělením č. j. SMOL/375260/2024/OS, v němž uvedla: „S přihlédnutím ke skutečnosti, že se za poslední rok jedná už o 4 námitku podjatosti (13. 1. 2023, 15. 5. 2023, 27. 9. 2023 a 29. 12. 2023), kdy všechny předchozí námitky byly shledány nedůvodnými a tato námitka je typově stejná, navrhuji tuto námitku vyřídit jako obstrukční postup, čili neformálním sdělením.“ Dále vedoucí odboru stavebního odkázala na ust. § 132 stavebního zákona a § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších (dále jen „správní řád“). Správní orgány jsou povinny vyřizovat podněty a stavební úřad nemá prostor pro správní uvážení, zda kontrolní prohlídku provede či nikoli, pokud má být kontrolní prohlídka provedena za účelem zajištění ochrany veřejných zájmů definovaných v § 132 stavebního zákona. Stavební úřad Olomouc provedl již řadu kontrolních prohlídek, avšak každá se týkala jiné stavby, resp. byla konána za jiným účelem a dále zdůrazňuje, že závěry z téměř

každé kontrolní prohlídce vedly k zahájení řízení o odstranění stavby. Na základě těchto skutečností nelze tvrdit, že se jedná o šikanózní kontrolní prohlídky nebo jejich provádění je nepřiměřené, nedůvodné a jsou projevem zneužití výkonu práva.

V předání odvolání ze dne 29. 1. 2024 tajemník MMOI navrhl, aby Odbor SR KÚOK vyhověl návrhu podatelů a pověřil řízení podatelů jiný správní orgán, případně aťhovoal tato řízení na sebe.

Podatelé v odvolání ze dne 24. 1. 2024 uvedli, že sdělení je nezákonné a námitka podjatosti měla být vyřízena formou rozhodnutí, proti kterému je možno se odvolat. Podatelé uvádějí, že na jejich pozemcích bylo vykonáno celkem 15 kontrolních prohlídek a považují takové jednání Stavebního úřadu Olomouc za úřední šikanu. Podněty, kvůli kterým byly nařízeny kontrolní prohlídky, byly obstrukčně podány zástupcem vlastnice sousedního pozemku ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ který vede proti podatelům sousedskou válku za účelem způsobení škody. Desítky nedůvodných podnětů a žádostí ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ jsou projevem sousedské šikany. Podatelé považují jednání ■■■■■ ■■■■■ za zneužití práva a sankcí za takové zneužití práva je odmítnutí právní ochrany zdánlivého výkonu práva. MMOI v případě ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ však činí pravý opak, což prokazuje kladnou podjatost MMOI vůči ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ Podatelé dále uvádějí, že stavební zákon neopravňuje stavební úřady ke kontrole počtu zaměstnanců. Množství kontrolních prohlídek ze strany MMOI je vědomým excesem a projevem libovůle MMOI a důkazem negativní podjatosti vůči podatelům. Dle podatelů by neměly být prováděny úkony, které jsou zjevně nadbytečné a nejsou bezpodmínečně nutné, když skutkový stav byl v jednotlivých řízeních již dostatečně zjištěn a zdokumentován. MMOI postupuje excesivně svévolně, přepjatě formalisticky ve snaze vyhovět obstrukčnímu a šikanóznímu jednání ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ Podatelé navrhuji, aby Odbor SR KÚOK napadené sdělení zrušil, rozhodl o podjatosti MMOI a pověřil vedením řízení jiný správní orgán.

Odbor SR KÚOK uvádí, že jak vyplývá ze správního řádu a rovněž z Organizačního řádu Magistrátu města Olomouce a Městské policie Olomouc, za oprávněnou úřední osobu se ve smyslu ustanovení § 15 odst. 2 správního řádu považují i primátor a tajemník MMOI. Tajemník MMOI měl tedy vznesenou námitku podjatosti vůči všem úředním osobám MMOI ze dne 29. 12. 2023, předat se svým stanoviskem Odboru SR KÚOK k posouzení.

Ačkoli k nyní podané námitce se primátor přímo nevyjádřil, podatelé nesměřují námitku podjatosti přímo proti primátorovi, ale obecně proti všem úředním osobám MMOI. Ze spisu nevyplývá, že by primátor od svého posledního vyjádření učinil v řízeních podatelů jakýkoli úkon nebo jakkoliv postupoval a s ohledem na podobnost podané námitky podjatosti s námitkou podjatosti uplatněnou dne 27. 9. 2023, lze předpokládat, že od posledního vyjádření primátora ze dne 31. 10. 2023, nedošlo ke změně v postoji primátora ve vztahu k podatelům a jejich stavbám. Ve svém vyjádření ze dne 31. 10. 2023 primátor uvedl, že jako primátor stojící v čele MMOI je úřední osobou v tomto případě pouze v části, kdy se rozhoduje o námitce podjatosti vznesené proti tajemníkovi MMOI. Jiné úkony v řízeních stavebního odboru neprovádí. Nemá zájem na konkrétním výsledku řízení, nemá žádný poměr k účastníkům řízení ani k projednávané věci a ani k ■■■■■ ■■■■■ jejichž území se daná řízení týkají. Námitka podjatosti vůči jeho osobě byla tedy vznesena, dle jeho názoru, jen jako procesní obstrukce.

S ohledem na formulaci uplatněné námitky podjatosti, ve které zde není žádným způsobem argumentováno vztahem územního samosprávného celku k dané věci, kdy námitky se týkají spíše osobního vztahu úředních osob MMOI k podatelům, je zřejmé, že podatelé nevznesli námitku systémové podjatosti. Tomu by pak mělo odpovídat i posouzení samotných důvodů podjatosti, kdy v tomto případě se nevyhodnocuje poměr územního samosprávného celku či jeho představitelů k účastníkům či věci, ale poměr k věci nebo účastníkům každé úřední osoby samostatně na základě samostatných tvrzení nebo jiných zjištění.

Ust. § 14 odst. 1 správního řádu stanoví, že *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.*

Dále ust. § 14 odst. 3 správního řádu stanoví, že *účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).*

Odbor SR KÚOK se tedy nejprve zabýval otázkou, zda byla námitka podjatosti podána včas. To, zda je podmínka bezodkladnosti dodržena, záleží na okolnostech konkrétního případu a nelze pevně stanovit dobu, po jejímž plynutí bude námitka podjatosti automaticky považována za opožděnou. Aby však bylo možné námitku podjatosti považovat za včasnou, měla by být uplatněna řádově v průběhu několika dnů. Pro posouzení je rozhodující vědomost účastníka řízení o důvodech podjatosti. Podatelé vztahují svou námitku podjatosti k výzvam ke kontrolním prohlídkám ze dne 20. 12. 2023, lze tedy považovat námitku podjatosti podanou dne 29. 12. 2023, za včasnou.

Nejvyšší správní soud se výkladem námitky podjatosti zabýval mnohokrát. V rozsudku ze dne 4. 7. 2019, čj. 9 As 70/2019-34, uvedl, že *„účelem námitky podjatosti a jejího posouzení je zajištění práva na nestranné rozhodnutí, které je ústavně zaručeným právem jednotlivce (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), jak správně v napadeném rozsudku konstatoval krajský soud. Obecně proto jistě platí, že není-li včasná a jednoznačně formulovaná námitka podjatosti předložena k rozhodnutí služebně nadřízenému úřední osoby, jedná se o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem s možným dopadem do zákonnosti rozhodnutí o věci samé. Na druhé straně právo zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob není absolutní a podobně jako jiná práva podléhá jistým omezením, pokud jsou přiměřená. S ohledem na to je třeba sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání. Proto nikoliv každá námitka podjatosti je bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 2 (nyní odst. 3) správního řádu.“* Námitku podjatosti je třeba zároveň posuzovat nikoliv čistě formálně, ale také materiálně. Např. v rozsudku ze dne 11. 11. 2010, čj. 7 As 72/2010-385, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nevyporádání námitky podjatosti nemohlo mít vliv na zákonnost správního rozhodnutí v případě, že byla vznesena nekonkrétní všeobecná námitka podjatosti všech zaměstnanců žalovaného správního orgánu, odůvodněná pouze odkazem na jejich postup v jiných věcech, které nesouvisí s předmětem řízení před odvolacím orgánem.

Na základě výše uvedeného Odbor SR KÚOK považuje námitku podjatosti ze dne 29. 12. 2023 za námitku, která není způsobilá vyvolat postup dle § 14 odst. 3 správního řádu, o níž je nutné rozhodovat usnesením a z tohoto důvodu ji posoudil pouze neformálně. K tomuto závěru dospěl především na základě skutečností, že naposledy uplatněná námitka podjatosti podateli dne 27. 9. 2023 je obsahově velmi podobná. O podjatosti ať už všech úředních osob nebo jen oprávněných úředních osob MMOI, bylo již v minulosti několikrát rozhodováno, a to vždy se stejným závěrem. Jestliže považují podatelé jednání zástupce vlastníka sousedního pozemku za šikanózní a způsobující jim újmu nebo škodu, je třeba svá práva bránit jinými postupy než námitkou podjatosti. Stavební úřad Olomouc musí dle výše uvedeného ust. § 42 správního řádu projednat veškeré podněty a při projednávání těchto podnětů musí sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního

řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání, nikoli však ve vztahu mezi dvěma soukromými osobami, ale ve vztahu účastníků řízení a správního orgánu nebo naopak.

Odbor SR KÚOK se dále zabýval posouzením námítky podjatosti.

K posouzení podjatosti primátora by Odbor SR KÚOK chtěl odkázat na ustálenou soudní judikaturu. Zmínit lze například nálezný Ústavního soudu I. ÚS 167/94, ze dne 27. 11. 1996, věnující se problematice podjatosti soudců, přičemž předmětné závěry se analogicky uplatní i v případě správních orgánů a úředních osob. Zmíněné rozhodnutí uvádí ve své právní větě následující: „...Podmínka § 14 odst. 1 občanského soudního řádu zakládá vyloučení soudců z projednávání a rozhodování věci nikoli pouze pro jejich skutečně prokázanou podjatost, ale již tehdy, jestliže „lze mít pochybnost o jejich nepodjatosti“. Nejde tudíž pouze o hodnocení subjektivního pocitu soudkyně, zda se cítí nebo necítí být podjatá, anebo hodnocení osobního vztahu k účastníkům řízení, ale o objektivní úvahu, zda - s ohledem na okolnosti případu - lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být.“. Správní orgán tak je při posuzování namítané podjatosti povinen vzít v potaz jak hledisko subjektivní, tak hledisko objektivní. Úvaha, která správní orgán vedla k jeho závěru, pak musí být rozvedena v odůvodnění rozhodnutí.

V řešeném případě je možné odkázat i na judikát Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 105/01 ze dne 3. 7. 2001, který stanoví, že: „K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat.“ (srov. též rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 267/07). Odbor SR KÚOK v návaznosti na citovaný úryvek rozhodnutí uvádí, že si je vědom skutečnosti, že otázka podjatosti nemůže být nikdy postavena zcela najisto. Po prostudování spisu a relevantní judikatury se nicméně Odboru SR KÚOK nejeví námitka podatelů ohledně existence podjatosti jako důvodná, jelikož neshledal skutečnosti, které by na existenci podjatosti primátora ukazovaly. Obsah příslušného správního spisu, vyjádření podatelů, primátora ze dne 30. 10. 2023, tajemníka MMOI a vedoucí odboru stavebního, ani jakékoliv jiné skutečnosti nenapovídají tomu, že by byl primátor podjatý.

Z uplatněné námítky podjatosti, ani z obsahu spisu nevyplývá nestandardní postup primátora, resp. žádné úkony v této věci nečinil a postup primátora nevzbuzuje pochybnosti o možné podjatosti. S ohledem na veškeré okolnosti a podklady Odbor SR KÚOK konstatuje, že v daném případě primátor poměr k věci nemá. Zjištěné skutečnosti ani nenasvědčují, že by se primátor snažil jakýmkoliv způsobem zasahovat do probíhajících řízení nebo je jakkoliv ovlivnit.

Úřední osoby jsou zde především proto, aby fakticky vykonávaly působnost státního orgánu, tedy zajišťovaly řádný výkon veřejné správy. Postup správních orgánů, tedy i úředních osob, musí být v souladu s právními předpisy. Podatelé námítku podjatosti vůči primátorovi staví na skutečnosti, že MMOI má rozdílný přístup k podatelům a [REDAKCE] a nezákonně zvýhodňuje [REDAKCE] což se projevilo ve všech správních řízeních, ve kterých jsou podatelé účastníky řízení.

K tomu Odbor SR KÚOK uvádí, správní orgán je povinen v souladu s § 42, § 46 a § 47 správního řádu podněty a žádosti přijmout, posoudit je a prověřit v nich uvedené skutečnosti. Pokud dospěje k závěru, že je podnět důvodný, je správní orgán povinen postupovat zákonem stanoveným způsobem. V případě žádosti je správní orgán povinen posoudit, zda jsou splněny podmínky pro vyhovění žádosti či nikoli a o této žádosti rozhodnout. Výsledkem šetření podnětu je rozhodnutí správního orgánu, že řízení zahájí z moci úřední, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popř. že podnět postoupí příslušnému správnímu orgánu. Aby správní orgán mohl učinit tato kvalifikovaná rozhodnutí, musí k tomu

mít odpovídající podklady. Šetření podnětu a posouzení žádosti tedy musí být provedeno v takové kvalitě a kvantitě, aby umožňovalo správnímu orgánu rozhodnout o tom, zda jsou splněny předpoklady pro zahájení řízení z moci úřední nebo vyhovění žádosti. Rozsah a hloubka činnosti správního orgánu je tak dána vždy jejím účelem. Ačkoli podatelé mohou jednání MMOI vnímat jako nerovné a zvýhodňující [REDACTED] MMOI je povinen na základě zákona podněty a žádosti přijmout, prošetřit a posoudit a učinit o nich kvalifikované rozhodnutí.

K výzvě ke kontrolní prohlídce k počtu zaměstnanců Odbor SR KÚOK uvádí, že tato kontrolní prohlídka se konala za účelem prověření, zda stavby na pozemcích parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] vše k.ú. [REDACTED] jsou provedeny a užívány v souladu s povoleními. Způsob užívání staveb na výše uvedených pozemcích Stavební úřad Olomouc při předchozích kontrolních prohlídkách neposuzoval. Na pozemcích a stavbách podatelů bylo v minulosti provedeno již několik kontrolních prohlídek Stavebním úřadem Olomouc. Jak je Odboru SR KÚOK známo z jeho úřední činnosti a také z vyjádření vedoucí odboru stavebního, závěry z téměř každé kontrolní prohlídky směřovaly k zahájení řízení o nařízení odstranění stavby. Z výše uvedeného nelze tedy tvrdit, že se jedná ze strany MMOI, resp. Stavebního úřadu Olomouc, o šikanózní postup.

Po zhodnocení všech skutečností a podkladů se Odbor SR KÚOK přiklání k závěrům primátora uvedeným v jeho vyjádření. Primátor uvedl, že je osobou stojící v čele MMOI a je úřední osobou pouze v té části, kdy rozhoduje o námitce podjatosti tajemníka MMOI. Jiné úkony v řízeních stavebního zákona neprovádí. Odbor SR KÚOK nevidí jakékoliv pochybnosti či důvody, ať už namítaných ze strany podatelů nebo vyplývajících ze spisu, které by vzbuzovaly pochybnosti o nepodjatosti primátora. Ani objektivní, ani subjektivní hledisko podjatosti neukazuje na jakoukoliv podjatost v počínání primátora. Za poměr k věci nelze považovat nezákonné či jinak nesprávné rozhodnutí pracovníka správního orgánu. Nestačí tedy pouhý obecný odkaz na poměr k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, ale k vyloučení pro podjatost je třeba nalézt vždy konkrétní zájem na výsledku řízení, pro který lze o nepodjatosti pochybovat, a faktickou možnost ovlivnění řízení. Jak již Odbor SR KÚOK uvedl výše, z dostupných podkladů nevyplývá nic, co by ukazovalo na podjatost primátora.

Protože Odbor SR KÚOK nezjistil existenci žádné skutečnosti, která by nasvědčovala být v minimální míře tomu, že by měl primátor zájem ovlivňovat oprávněné úřední osoby nebo by měl zájem na konkrétním výsledku řízení nebo měl poměr k účastníkům řízení nebo k věci, konstatuje Odbor SR KÚOK, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by vzbuzovaly pochybnosti o nepodjatosti primátora Mgr. Miroslava Žbánka, MPA, proto Odbor SR KÚOK považuje primátora za nepodjatého ve všech řízeních, v nichž je kterýkoliv z podatelů účastníkem řízení.

Ačkoli tajemník MMOI měl předat podanou námitku podjatosti všech úředních osob MMOI, kterou je i primátor, Odboru SR KÚOK k posouzení, tajemník MMOI ve svém sdělení ze dne 10. 1. 2024, dospěl k obdobným závěrům při posouzení námítky podjatosti jako Odbor SR KÚOK. Tím, že nepředal námitku podjatosti k posouzení Odboru SR KÚOK se sice dopustil vady řízení, ta ale neměla vliv na zákonnost úkonů a rozhodnutí Stavebního úřadu Olomouc v jednotlivých řízeních.

Otisk razítka.

Bc. Ing. Hana Mazurová
vedoucí oddělení stavebního řádu
Odboru SR KÚOK

Na vědomí:

1. [REDACTED]